

Enumerarea titlurilor lucrărilor susținute exprimă, în mare, aria tematică abordată: Ion Prahoveanu, *Relații etno-culturale între zona etnografică Bran și zonele etnografice subcarpatice*; Gheorghe Dinuță, Ioana Florescu, *Considerații etno-istorice privind regimul de exploatare a instalațiilor tehnice în depresiunea Rucăr-Dragoslavele. Principii de funcționare*; Gabriela Nițulescu, Gheorghe Bulei, *Aspecte privind creația populară în bazinul mijlociu al Dîmboviței. Tradiție și actualitate*; Ion Drăgoescu Gheorghe Dinuță, *Comentariu etnologic pe marginea unei catalogii inedite din 1859 a instalațiilor hidrotehnice pe râurile Dîmbovița și Argeș*; Ecaterina Dulcu, *Permanențe și mutații în domeniul țesăturilor de pe Valea Superioră*

a Dîmboviței; Gheorghe Bulei, Cicerone Mareș, *Colecții muzeale sășești din Malu cu Flori, Pucheni, Văleni Dîmbovița și Octavian Bodea, Evoluția prelucrării lutului în zona Muscel*.

Având în vedere bogăția și diversitatea temelor abordate, an de an, la această secție a sesiunii de la Cimpulung, cit și faptul că zona dispune de un prețios tezaur etnografic ce se cere mereu studiat și aprofundat, considerăm necesară constituirea unei secțiuni separate pentru comunicările de etnografie, astfel creându-se un cadru propice pentru dezbateri mai ample și detaliate.

Remarcăm, de asemenea, prezența în cadrul programului sesiunii științifice de la Cimpulung, deși în număr mic (doar două)

a referatelor ce abordează o latură foarte importantă a activității muzeelor noastre: conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal (ing. Mihai Măcărescu, *Restaurarea și conservarea bijuteriilor și a obiectelor placate provenite din săpăturile arheologice* și Felicia Poștoacă, *Restaurarea a două obiecte de ceramiră din colecția Muzeului Cimpulung Muscel*).

Sesiunea științifică de comunicări și referate din acest an, înscriindu-se ca o reușită reuniune a muzeografilor noștri, constituie, în același timp, o încununare a strădaniilor nenumerosului colectiv de muzeografi de la Muzeul din Cimpulung Muscel.

— MARIA IGNAT —

GRAFICĂ DIN COLECȚIA SIMU

La inceputul secolului nostru, cînd Anastase Simu luase hotărîrea să constituie o mare colecție de artă românească și europeană, în vederea realizării unui muzeu, el pornea, atunci, de la un mic nucleu de gravuri.

În urma unei călătorii la Toulouse, în 1878, Simu achiziționașe, de ocazie, cîteva zeci de gravuri ale unor artiști francezi din secolele XVII și XVIII, fără intenții de colecționar. Pînă la 1900, în decursul călătoriilor sale mai cumpărase și alte lucrări de pictură sau sculptură, dar numai în scopul decorării locuinței din București.

După 1900 însă, cînd își propune să devină colecționar de artă, Simu achiziționează, pe lîngă pictură și sculptură, desene și gravuri din țară și din străinătate, devenind astfel unul dintre primii colecționari români care acordă atenție și lucrărilor de grafică. Interesant este faptul că Simu achiziționează desene și gravuri într-o vreme cînd majoritatea colecționarilor de atunci se opreau, cu precădere, la pictură, sculptură sau artă decorativă, considerînd lucrările de grafică de interes secundar. În felul

D. G. Lehman — Pe o bancă în parc

Affleck Andrew — Catedrala din Beauvais

acesta, Simu a realizat o valo-roasă colecție de stampe din diverse centre europene, constituind un fond important pentru tezaurul nostru artistic.

Expoziția de la Muzeul Colecțiilor de Artă, prin selecția de cca. 60 de lucrări, chiar dacă nu prezintă o imagine integrală și coerentă asupra graficii românești sau europene, oferă totuși unele repere și puncte de referință pentru înțelegerea ei, fie și în cazul unor artiști mai puțin importanți.

Începînd cu o acvaforte Theodor Aman „Ursarul”, care se remarcă prin finețea și calitatea meșteșugului, gravura este sporadic reprezentată, simțindu-se lipsa lui Gabriel Popescu, primul nostru mare gravor, artist dedicat în exclusivitate genului. În schimb, atrag atenția o acvaforte de evidentă sensibilitate tehnică „Pont Solferino” de Alexandru Poitevin și o alta

de G. Canisius, un alt excelent gravor, ambii fiind printre artiștii reprezentativi ai gravurii românești din prima jumătate a secolului nostru. Este interesant că Simu a achiziționat și lucrări de la artiști în faza lor de debut ca Tania Baillaryre sau Marcel Olinescu, vădind în aceste cazuri o bună intuiție, deoarece aceștia s-au afirmat cu succes ulterior. Între desenatorii reprezentați în expoziție, atrage atenția mai întîi Constantin Jiquidi, cunoscut prin grafica lui de critică socială, publicată în presa satirică de la sfîrșitul secolului trecut. Deși cele două lucrări (un studiu și un desen colorat în acuarelă) nu-l relevă pe combativul grafician al vremii, totuși ele evocă o anumită viziune de circulație europeană în care sporește răsunetul de substanță socială ce anunță spiritul militant de la începutul secolului nostru. Unul dintre artiștii apreciați de

Anastase Simu este Alexandru Severin, de la care a achiziționat o suită de schițe cu diverse scene din Roma, Florența, Milano sau Paris, atât de pitorescul motivelor cât și de subtilitatea desenului acestui artist, iubitor de călătorii.

Prezența unor desene, semnate de Rudolf Schweitzer-Cumpăna și de Lucia Dem. Bălăcescu dovedește că Simu s-a interesat și de unii artiști tineri pe atunci, ca și de gravorii Marcel Olinescu și Tania Baillaryre, menționați mai sus.

Între lucrările, care astăzi sunt piese rare, și cu atit mai importante, se numără seria acuarelelor lui Apcar Baltazar, artist cu multiple preocupări în spiritul năzuințelor novatoare de rezonanță națională, atent și la tendințele de circulație europeană ale „Art-Nouveau”-ului. Numărindu-se printre cei dintii artiști români care s-au inspirat din folclor și arta populară, Apcar Baltazar a propus noi soluții stilistice care tentă de specific românesc și grafica de carte, în afiș, în pictură monumentală și artele decorative. De pildă, lucrări ca „Făt frumos din lacrimă”, „Cerbul de aur”, „Doi cocoși” relevă căutările și orientările lui către sursele de expresie autohtonă. În esență, se remarcă efortul acestui artist de a lărgi orizontul artei românești într-o viziune cu o deschidere culturală de nivel european.

Lucrările de grafică din diverse școli europene (franceză, elvețiană, germană, suedeză, olandeză, belgiană, italiană, engleză, austriacă) vădesc lăudabila intenție a lui Simu de a oferi o imagine cuprinzătoare asupra artei întregului continent și prin lucrări de grafică. Între artiștii francezi întinim și nume prestigioase: Camille Pissarro, Henri Jean, Th. Fantin Latour, Victor de la Mare. Camille Pissarro este reprezentat printre-un frumos peisaj, „La Roche Guyon”, în factura lui spontană și de mare finețe. Majoritatea artiștilor însă sunt preferați de colecționar pentru lucrări într-o tehnică specifică academismului secolului al XIX-lea, de pildă Auguste André Lançon, Michel Bouquet, Henri Leopold Levy, Charles Théodore Milcendeau.

Din școala elvețiană se remarcă seria de șase desene ale lui

Alphonse Mucha—*Alegorie*

Alexandre Calame, peisagist reprezentativ al acestei țări și Eugène-Pierre Vibert, cunoscut gravor și litograf, adept al stilului 1900. Iar din școala germană, față de care Simu a manifestat adeseori

predilecție, se impun o serie de litografi și gravuri ca Iosif Khrishuber, Hans Thoma, Hermann Struck, autori de portrete sau scene realizate într-o tehnică minuțioasă, specifică realismului ger-

man din secolul trecut. O mențiune aparte o facem pentru Max Klinger, unul dintre promotorii expresionismului de circulație europeană.

Desi modest reprezentate, trezesc totuși interes, cel puțin la nivelul unei luări de contact cu acestea, școlile olandeză (Carol Dake), belgiană (W. Recht), suedeză (Anders Leonard Zorn), austriacă (Richard Müller), engleză (Andrew Affleck), italiană (Giovanni Fattori), cehă (Alphonse Mucha), majoritatea cu artiști din a doua jumătate a secolului trecut, intrați în mișcarea stilistică de circulație europeană.

Cu toate că această selecție oferă doar lucrări disparate din grafica românească și străină, inegale ca valoare, ea a prilejuit publicului de azi să aprecieze eforturile lăudabile ale ambiciozului colecționar, care a reușit să achiziționeze o serie de desene și gravuri, deosebit de utile pentru cunoașterea pe o arie mai largă a evoluției graficii din secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea pe continentul nostru.

— GH. COSMA —

EXPOZIȚIE DE GRAFICĂ ALEXANDRU PHOEBUS LA MUZEUL COLECȚIILOR DE ARTĂ

Într-una din însemnările sale, Al. Phoebus face următoarea afirmație: „...teoriile, acele gînduri susținătoare ale unor principii nouă, n-au format pentru mine baza exprimării în artă, căci consider instinctul ca pe o forță primară ce nu poate da greș. Problema care m-a interesat în gradul cel mai mare în arta mea, a fost aceea a sincerității depline, adică a unor eliberări care să întreacă orice sentimente potrivnice ce ar putea dăuna ființei mele”.

Acstea puține cuvinte, care se constituie într-un crez artistic, sint suficiente pentru a ne lămuri în ceea ce privește demersul creator al lui Al. Phoebus. Afirmațiile mai sus citate îl încadrează pe artist în modul cel mai clar

Odihna (din ciclul „Adolescenții”), guașă—1935

